

Mt 5, 6

Liturgické období: advent

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobenství a jednání)
Bůh odpovídá na nárek svého lidu a dává příslib spásy / advent		
Iz 41, 17-20: Chudáci a ubožáci marně hledají vodu, jejich jazyk vysychá žízní. Já, Hospodin, je vyslyším, já Bůh Izraele, je neopustím. Na holých pahorcích dám vytrysknout řekám, uprostřed údolí zřídílům, změním step v jezera vod, vyprahlou zemi v prameny vod ... aby všichni viděli a poznali, aby uvěřili a pochopili, že to způsobila Hospodinova ruka, že Svatý Izraele to stvořil.	Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. (verš 6)	J 4, 5-15: Setkání Ježíše se Samaritánkou. Ž 145, 1.9: Budu tě oslavovat, můj Bože, králi, budu velebit tvé jméno po všechny věky. Dobrotivý je Hospodin ke všem a soucit má se všemi svými tvory. Ž 107,5-9: Hladověli a žíznili, život v nich chřadl. Tu volali ve své tísní k Hospodinu, a on je z jejich úzkostí vysvobodil. Vedl je pravou cestou, aby došli do města, kde by mohli bydlet. Ať chválí Hospodina za jeho milosrdenství, za jeho divy k dobru lidí, neboť žíznivou duši ukojil, hladovou duši naplnil dobrými věcmi. (srov. s Lk 1,53)
V liturgii:		
Čtení z Iz je součástí bohoslužby slova ve čtvrtek <u>2. adventního týdne</u> . Navazuje zpěv před evangeliem: Aleluja. Rosu dejte, nebesa, shůry, oblaka, spusťte déšť práva: ať se otevře země a zplodí spásu! Aleluja. Ježíš nás při slavení eucharistie sytí celým svým životem pod způsoby chleba a vína. Setkání s Ježíšem Kristem ve svatém přijímání je zdrojem našeho života, je to „živá voda“, o níž mluvil Ježíš se Samaritánkou.		

Mt 5, 5

Liturgické období: Vánoce

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobností a jednání)
Tichost, mírnost, vlídnost, pokora... / Ježíšovo narození		
<p>Iz 62,11: Hospodin ohlašuje až do končin země: „Řekněte síónské dceři: Hle, přichází tvá spása, u sebe má svou mzdu, před sebou má svůj zisk. Nazvou je: „Svatý lid, vykopení od Hospodina.“ Ty pak dostaneš jméno „Vytoužené, neopuštěné město.““</p> <p>Zach 9,9: Řekněte síónské dceři: Hle, tvůj král k tobě přichází, pokorný, sedí na oslu, na oslátku, mláděti soumara. (také Mt 21,1-11)</p>	<p>Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.</p> <p>(verš 5)</p>	<p>Mt 11,29: Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek.</p> <p>Ž 37,3-6: Doufej v Hospodina a čiň dobro, pak budeš přebývat v zemi a těšit se klidu. Raduj se v Hospodinu a dá ti, po čem touží tvé srdce. Hospodinu svěř svůj osud, v něho důvěřuj, on sám bude jednat. Tvé spravedlnosti dá vzejít jako světlu, tvému právu jak polednímu jasu.</p>
V liturgii:		
<p>Čtení z Iz se čte na Slavnost Narození Ježíše Krista ráno; ze Zach ve 14. neděli v mezidobí, cyklus A. Evangelium podle Matouše (21, 1-11) na Květnou neděli v cyklu A v průvodu. Ž 37 doporučuje reakci moudrých na pronásledování a nespravedlnost (zpívá se jako mezizpěv o některých nedělích v mezidobí a ve svátek učitelů církve. Zde je spojen s moudrostí člověka).</p> <p>Ve mši svaté je několik okamžiků, kdy má věřící setrvat v tichu, aby se ho mohla dotknout hloubka Božích tajemství (při úkonu kajícího, po četbě evangelia, po svatém přijímání).</p>		

Mt 5, 7

Liturgické období: Doba postní

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobenství a jednání)
--------------------------------------	---	--

Následování Ježíše v jednání s druhými lidmi / Doba postní		
<p>Př 17,5: Kdo se smilovává, ten najde slitování.</p> <p>Oz 6,4b-6: Vaše láska je jako ranní mráček, jako rosa, která záhy mizí. Proto jsem je otesával skrze proroky, zabíjel slovy svých úst, ale má spravedlnost vyjde jak světlo, protože chci lásku, a ne oběť, poznání Boha je víc než celopaly.</p>	<p>Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství. (verš 7)</p>	<p>Ježíšova podobenství: L 10,30-37 (o milosrdném Samaritánu), Mt 18, 23-35 (o nemilosrdném služebníkovi)</p> <p>Ž 51, 3-4, 18-19: Smiluj se nade mnou, Bože, pro své milosrdenství, pro své velké slitování zahlad' mou nepravost. Úplně ze mě smyj mou vinu a očist' mě od mého hříchu. Vždyť nemáš zálibu v oběti, kdybych věnoval žertvu, nebyla by ti milá. Mou obětí, Bože, je zkroušený duch, zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš.</p>
V liturgii:		
<p>Čtení z proroka Ozeáše a Ž 51 jako mezizpěv jsou součástí bohoslužby slova o sobotě po 3. neděli postní. Následuje zpěv před evangeliem ze Ž 95, 8ab: Nezatvrzujte dnes svá srdce, ale slyšte hlas Hospodinův. Evangelium vypráví příběh celníka, který se vrátil domů ospravedlněn. Farizeovi se tohoto milosrdenství nedostalo (L 18, 9-14).</p> <p>Při slavení eucharistie se připojujeme k obětnímu průvodu, abychom předložili Bohu svůj život a připojili se tak k oběti Kristově. Bůh od nás nechce hromadění dobrých skutků a sebezáporů, ale lásku, která se projevuje milosrdenstvím k druhým lidem.</p>		

Mt 5, 3

Liturgické období: Velikonoce

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobností a jednání)
Ti, kdo jsou pronásledováni kvůli víře a očekávají pomoc od Boha / Velikonoce		
Iz 61,1: Hospodin mne pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným (chudým). také Mt 11,5	Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské. (verš 3)	L 11, 5-14: Podobnosti o neodbytném příteli. Ž 22,8-9.20: Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí, šklebí rty, pokyvují hlavou: „Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí, ať ho zachrání, má-li ho rád!“ ... Ty však, Hospodine, nestůj daleko, má sílo, pospěš mi na pomoc!
V liturgii:		
<p>Izajášovo proroctví je zařazeno mezi čtení 3. adventní neděle cyklu B (radostné), také mše při svěcení olejů na Zelený čtvrtek. Ž 22 se zpívá jako mezizpěv na Květnou neděli. Na něj navazuje zpěv před evangeliem z Flp 2, 8-9: Kristus, který přináší evangelium plné naděje, byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno. .</p> <p>Ježíšovo umučení, smrt a vzkříšení slavené ve velikonočním třídenní jsou vrcholem liturgického roku. K jejich přítomnosti však dochází v každé mši svaté. Každá neděle je připomínkou Velikonoc, na dovršení všech činů, které Bůh pro naši záchranu vykonal. Setkání s Ježíšem ve mši svaté se nám má stát pravidelným vrcholem každého týdne.</p>		

Mt 5, 9

Liturgické období: Květen – měsíc Panny Marie

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobností a jednání)
Kristovi učedníci, kteří předávají pokoj, který přijal od Boha / Panna Maria (květen)		
1 Kron 22,9-10: Hle, narodí se ti syn. Ten bude mužem odpočinutí. Jemu dám odpočinout od všech jeho okolních nepřátel. Vždyť jeho jméno bude Šalomoun (to je Pokojný). Za jeho dnů poskytnu Izraeli pokoj a mír. On vybuduje dům pro mé jméno. On se stane mým synem a já mu budu Otcem... Iz 9,5-6: Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni a dostane jméno podivuhodný rádce, mocný Bůh, věčný otec, <u>kníže pokoje</u> . Jeho vladařství vzroste a pokoje nebude konce, bude vládnout na Davidově trůně a v jeho království, aby je upevnil a utvrdil právem a spravedlností od tohoto času až navěky! Způsobí to horlivost Hospodina zástupů.	Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími. (verš 9)	Mt 5, 44n: Milujte své nepřátele... Ž 34,15: Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý, blaze člověku, který se k němu utíká. Bojte se Hospodina, jeho svatí; těm, kdo se ho bojí, nic nechybí... Chraň se zlého a čině dobré, hledej pokoj, usiluj o něj! Ž 37,3.4.7-8.11: Doufej v Hospodina a čiň dobro, pak budeš přebývat v zemi a těšit se klidu. Raduj se v Hospodinu – a dá ti, po čem touží tvé srdce... Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj. Nevzrušuj se kvůli tomu, kdo jde úspěšně svou cestou, nad tím, kdo strojí pikle. Odlož hněv a zanech rozhořčení, nevzrušuj se, ať se nedopustíš zlého ... pokorní obdrží zemi a bude je blažit dokonalý pokoj.
V liturgii:		
Čtení z Izaiášova mesiášského textu je zařazeno do liturgie o Panně Marii. Žalm 37 v liturgii o učitelích církve, a také několikrát v liturgickém mezidobí. Maria přijala od Boha poslání spolu s jeho pokojem (Neboj se, Maria...) a v tomto pokoji prožívala i svůj život s ním (Maria to vše uchovávala ve svém srdci...).		
Výrazným gestem předání Kristova pokoje při slavení eucharistie je <i>pozdravení pokoje</i> . Více o něm viz http://www.cestykatecheze.cz/casopis/2009-4/Pozdraveni-pokoje.html .		

Mt 5, 4

Liturgický svátek: Slavnost sv. Cyrila a Metoděje

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobností a jednání)
--------------------------------------	---	---

Ti, kdo truchlí kvůli nevíře těch, kteří nedbají Hospodina / Slavnost sv. Cyrila a Metoděje		
Iz 61,2-3: ... potěšit všechny truchlící, pozvednout truchlící na Sijónu, dát jim místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje...	Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni. (verš 4)	L 16, 19-31: O boháči a Lazarovi Ž 117,1-2: Chvalte Hospodina, všichni lidé, oslavujte ho, všechny národy. Neboť mocně vládne nad námi jeho milosrdenství a Hospodinova věrnost trvá navěky.
V liturgii:		
Izajášovo proroctví se čte v 1. čtení na slavnost sv. Cyrila a Metoděje, Ž 117 se zpívá jako mezizpěv; s příslibem proroka také souvisí Ježíšův misijní příkaz Mt 28,19-20: Jděte a učte všechny národy, praví Pán: já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa. (Zpěv před evangeliem). Při četbě evangelia o rozeslání 72 učedníků (L 10, 1-9) jsme povzbuzeni k účasti na Ježíšově misii, pro kterou vybavuje učedníky nejen svými slovy, ale také mocí.		
Na závěr každé mše svaté jsme vysláni slovy: „Jděte ve jménu Páně“, abychom žili podle blahoslavenství v síle eucharistie, skrze niž v nás působí Ježíšův Duch.		

Mt 5, 10-12

Liturgické svátky: svátky mučedníků (např. sv. Ludmila a sv. Václav v září)

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobností a jednání)
Ti, kdo jsou pronásledováni kvůli Kristu a obstojí ve víře / mučedníci		
Iz 50, 6-7a: Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce jsem vydal těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen.	Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské. (verš 10) Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně. Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích. Stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi. (verš 11-12)	Mt 26, 14-25 Zrada Jidáše Ž 69, 8-10.31.34: Pro tebe jsem snášel potupu, pohana pokryla mou tvář. Svým bratrům stal jsem se cizincem, synům své matky neznámým. Neboť mě stravuje horlivost pro tvůj dům, padají na mě urážky těch, kdo tě urážejí... Písní budu slavit Boží jméno, velebit budu zpěvem chvály. ... Neboť Hospodin slyší chudáky, nepohrdá svými vězni.
V liturgii:		
Část písně trpícího Služebníka z knihy proroka Izajáše je prvním čtením ve středu Svatého týdne. Následuje Ž 69 jako mezizpěv a evangelium o zradě Jidášově (Mt 26, 14-25). Při slavení eucharistie se připojujeme k vítězné církvi a spolu s ní chválíme Boha a vzdáváme mu díky. Zvláště je to zřejmé při eucharistické modlitbě ve zpěvu Svatý, svatý, svatý...		

Mt 5, 8

Liturgické období: závěr liturgického mezidobí, listopadové slavnosti

Očekávání od Zachránce podle proroků	Blahoslavenství – ohlášení příchodu spásy Ježíšem	Očekávaná odpověď člověka (podle žalmů a Ježíšových podobenství a jednání)
--------------------------------------	---	--

Ti, kteří milují Boha a své bližní a jednají spravedlivě / Slavnost všech svatých; Slavnost Ježíše Krista Krále

Ž 15, 1-5: Hospodine, kdo smí přebývat na tvé svaté hoře? Kdo žije bez vady a koná spravedlnost, upřímně smýšlí ve svém srdci, svým jazykem nepomlouvá. Nečiní příkoří svému bližnímu, netupí svého souseda. Nešlechtným člověkem pohrdá, ale váží si těch, kdo se bojí Hospodina. Nelichváří svými penězi a nebere úplatky proti nevinnému. Kdo takto jedná, nikdy nezakolísá!

Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha.
(verš 8)

Zj 22,3-4: Prokletí už nebude, bude tam stát trůn Boží a Beránkův, jeho služebníci se mu budou klanět, budou hledět na jeho tvář a jeho jméno ponosou na čele.

1 Kor 13,12 (Nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně, ale potom uvidíme tváří v tvář...);

1 Jan 3,2b (Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.)

Žid 12,14 (Usilujte o pokoj se všemi lidmi a o svatost, bez které nikdo neuvidí Pána.)

V liturgii:

Žalm 15 je jako mezizpěv uveden v několika týdnech v mezidobí a také při mši svaté o svatých (č. 2). Zde mu předchází čtení ze 3. knihy Mojžíšovy, která obsahuje Hospodinův požadavek: Budte svatí, poněvadž já, Hospodin, váš Bůh, jsem svatý ... Miluj bližního jako sebe. (z Lv 19, 1-2; 17-18). Četba evangelia č. 2 je z Mt 5, 13-16 „Vy jste světlo světa“.

Při slavení liturgie je několik úkonů, při kterých nás Bůh očišťuje. Více viz článek Jana Šlégra – Úkon kajícnosti v tomto čísle.

